

ПРИНЦИПИ

за разпределение на небалансите между участниците в стандартната балансираща група на ЕНЕРГО-ПРО Енергийни услуги ЕАД

1. Основни положения

- 1.1 ЕНЕРГО-ПРО Енергийни услуги ЕАД с ЕИК 201398872, със седалище и адрес на управление гр. Варна, район Владислав Варненчик, бул. „Владислав Варненчик“ № 258, Варна Тауърс – Г е вписано като координатор на стандартна балансираща група (СтБГ) в публичния регистър на Електроенергиен системен оператор ЕАД съгласно чл. 65 от Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) със статус „активен“, наричано за краткост по-долу **КООРДИНАТОР**.
- 1.2 Членове на СтБГ с координатор ЕНЕРГО-ПРО Енергийни услуги ЕАД са потребители и производители на електрическа енергия, регистрирани на свободен пазар, както и други пазарни участници съгласно изискванията на ПТЕЕ, които са прехвърлили отговорността за балансиране на ЕНЕРГО-ПРО Енергийни услуги ЕАД, наричани за краткост по-долу **УЧАСТНИЦИ**.
- 1.3 За целите на регистриране на дневните графици в системата на пазарния оператор в СтБГ се формират отделни подгрупи от **УЧАСТНИЦИ** съгласно изискванията на ПТЕЕ.
- 1.4 За целите на финансовия сетълмент в рамките на СтБГ се формират отделни подгрупи: подгрупа на ЕНЕРГО-ПРО Енергийни услуги ЕАД, включваща потребителите и производителите на електрическа енергия, които са прехвърлили отговорността за балансиране на **КООРДИНАТОРА** и подгрупа за всеки друг пазарен участник, който има право съгласно ПТЕЕ и е прехвърлил отговорността за балансиране на **КООРДИНАТОРА**.
- 1.5 В рамките на подгрупата на ЕНЕРГО-ПРО Енергийни услуги ЕАД по т. 1.4 се организират отделни подгрупи на **УЧАСТНИЦИ**, както следва:
 - 1.5.1 подгрупа на обектите, които консумират електрическа енергия;
 - 1.5.2 подгрупа на обектите, които генерират/отдават електрическа енергия.
- 1.6 В рамките на подгрупата по т. 1.5.2 се организират отделни подгрупи на **УЧАСТНИЦИ**, както следва:
 - 1.6.1 подгрупа на обектите – вятърни електрически централи;
 - 1.6.2 подгрупа на обектите – фотоволтаични централи;
 - 1.6.3 подгрупа на обектите – водноелектрически централи;
 - 1.6.4 подгрупа на обектите – централи на биогаз и биогорива;
 - 1.6.5 подгрупа на обектите – централи с високоефективно комбинирано производство;
 - 1.6.6 подгрупа на други самостоятелни обекти, които отдават електрическа енергия в електропреносната или електроразпределителната мрежа.
- 1.7 **КООРДИНАТОРЪТ** има право да изготвя единна прогноза за група **УЧАСТНИЦИ**, избрани да прехвърлят отговорността за прогнозиране на **КООРДИНАТОРА**, в рамките на отделните подгрупи.
- 1.8 В СтБГ могат да се включат и **УЧАСТНИЦИ**, които са избрали индивидуално балансиране. Тези **УЧАСТНИЦИ** не са част от подгрупа и не се възползват от ефектите, получени при разпределението на енергийните небаланси между отделните подгрупи.
- 1.9 Енергийният небаланс на **УЧАСТНИК** по т. 1.8 участва при формирането на енергийните небаланси общо за СтБГ пред независимия преносен оператор, но в рамките на СтБГ не се използва за нетиране на реализираните енергийни небаланси на отделните подгрупи по т. 1.4.
- 1.10 За целите на балансирането на СтБГ **КООРДИНАТОРЪТ** има право да сключва сделки за покупка/продажба на електрическа енергия както от балансиращия пазар, така и с други **УЧАСТНИЦИ**.
- 1.11 Настоящите Принципи за разпределение на небалансите между участниците в стандартната балансираща група на ЕНЕРГО-ПРО Енергийни услуги ЕАД (Принципи) уреждат метода за изчисляване на небалансите и разпределяне на разходите за балансиране между отделните **УЧАСТНИЦИ** в СтБГ.

2. Общи принципи за разпределение на небалансите между отделните подгрупи в стандартната балансираща група

- 2.1 В случаите когато интервалът на доставка на пазарен сегмент „Ден напред“ на Българската независима енергийна борса (БНЕБ) не съвпада с периода на сетълмент, с цел оптимизиране на разликите между прогнозните графици, регистрирани на пазарен сегмент „Ден напред“ на БНЕБ и прогнозните графици на **УЧАСТНИЦИТЕ** по периоди на сетълмент **КООРДИНАТОРЪТ**:
 - 2.1.1 нетира количествата от разликите по т. 2.1 между подгрупите по т. 1.5. и отделните **УЧАСТНИЦИ** в тях с противоположни позиции и ги остойностява по цени, равни на съответните клирингови цени за пазарен сегмент „Ден напред“ на БНЕБ;
 - 2.1.2 при възможност осъществява сделки на пазарен сегмент „В рамките на деня“ на БНЕБ за количествата, оставащи като разлика след нетирането по т. 2.1.1;
 - 2.1.3 разпределя получения от извършените по т. 2.1.2. сделки финансов резултат между подгрупите по т. 1.5. и съответните **УЧАСТНИЦИ** в тях пропорционално на количествата, оставащи като разлика след нетирането по т. 2.1.1.
- 2.2 След публикуване на окончателните данни за сетълмент от независимия преносен оператор за отчетния месец в системата за администриране на пазара MMS, **КООРДИНАТОРЪТ** извлича за всеки период на сетълмент информация за енергийните небаланси (излишъци и недостиги) общо за СтБГ и поотделно за всяка подгрупа в СтБГ.
- 2.3 Сделките с енергийни небаланси между отделните **УЧАСТНИЦИ** и **КООРДИНАТОРА** се извършват по вътрешни цени за енергиен излишък, съответно енергиен недостиг и цени за вътрешногрупов обмен за всеки период на сетълмент, равни на съответните клирингови цени за пазарен сегмент „Ден напред“ на БНЕБ.
- 2.4 **КООРДИНАТОРЪТ** на СтБГ извършва нетиране на количеството енергиен небаланс между отделните подгрупи и впоследствие между **УЧАСТНИЦИТЕ** в съответната подгрупа и определя процент на нетиране за всеки период на сетълмент.
- 2.5 На база процента на нетиране по т. 2.4, **КООРДИНАТОРЪТ** определя цената за енергиен небаланс на съответната група (вътрешна цена) за всеки период на сетълмент по следния начин:

- 2.5.1 когато небалансите на отделните подгрупи/**УЧАСТНИЦИ** в подгрупите на **КООРДИНАТОРА** са в различни посоки и се нетират изцяло (100% нетиране), вътрешната цена за енергиен небаланс е равна на цената за вътрешногрупов обмен;
- 2.5.2 когато небалансите на отделните подгрупи/**УЧАСТНИЦИ** в подгрупите на **КООРДИНАТОРА** са в еднакви посоки и не се извършва нетиране (0% нетиране), вътрешната цена за енергиен небаланс е равна на цената за енергиен излишък, съответно енергиен недостиг, за групата от по-високо ниво (външна цена);
- 2.5.3 когато небалансите на отделните подгрупи/**УЧАСТНИЦИ** в подгрупите на **КООРДИНАТОРА** са в различни посоки и се нетират частично (между 0% и 100% нетиране), вътрешната цена за енергиен небаланс е среднопретеглена между външната цена и цената за вътрешногрупов обмен и се определя на база на количеството небаланси във всяка посока.
- 2.6 При изчисляването на вътрешната цена съгласно т. 2.5 за отделните подгрупи/**УЧАСТНИЦИ** в подгрупите, **КООРДИНАТОРЪТ** определя:
- 2.6.1 за подгрупите по т. 1.4 – външните цени за енергиен излишък, съответно енергиен недостиг са среднопретеглени между определените цени от независимия преносен оператор и цените от реализираните сделки с други **УЧАСТНИЦИ** за целите на балансирането за всеки период на сетълмент;
- 2.6.2 за подгрупите по т. 1.5 – външните цени за енергиен излишък, съответно енергиен недостиг са равни на определените вътрешни цени по т. 2.6.1 за всеки период на сетълмент;
- 2.6.3 за **УЧАСТНИЦИТЕ** в подгрупата по т. 1.5.1 – външните цени за енергиен излишък, съответно енергиен недостиг са равни на определените вътрешни цени по т. 2.6.2 за всеки период на сетълмент;
- 2.6.4 за подгрупите по т. 1.6 – външните цени за енергиен излишък, съответно енергиен недостиг са равни на определените вътрешни цени по т. 2.6.2 за всеки период на сетълмент;
- 2.6.5 за **УЧАСТНИЦИТЕ** в подгрупите по т. 1.6.1, т. 1.6.2, т. 1.6.3, т. 1.6.4, т. 1.6.5 и т. 1.6.6 – външните цени за енергиен излишък, съответно енергиен недостиг са равни на определените вътрешни цени по т. 2.6.4 за всеки период на сетълмент.
- 2.7 В резултат на определените по т. 2.6 за всеки период на сетълмент вътрешни цени за енергиен небаланс, **КООРДИНАТОРЪТ** изчислява за всеки **УЧАСТНИК** среднопретеглена цена за енергиен небаланс (излишък или недостиг) за всеки отчетен месец, на база на която **КООРДИНАТОРЪТ** и **УЧАСТНИКЪТ** издават фактури за дължимите суми за енергиен небаланс.
- 2.8 В случай че е извършена рекапитулация при промяна на данните за сетълмент по т. 2.2 и независимия преносен оператор е определил нови цени на енергиен небаланс и е издал ново месечно извлечение за сетълмент към **КООРДИНАТОРА**, последният има право да преизчисли за всеки **УЧАСТНИК** среднопретеглените цени за енергиен небаланс за съответния месец по реда на т. 2.5 до т. 2.7, като **КООРДИНАТОРЪТ** и **УЧАСТНИЦИТЕ** издават съответната фактура, кредитно или дебитно известие.
3. **Исклучения от общите принципи по т. 2**
- 3.1. **УЧАСТНИЦИ** по т. 1.5.1, които нямат договори, уреждащи участието им в СтБГ и доставката на електрическа енергия, следва да заплащат на **КООРДИНАТОРА**, съответно при отрицателни цени за небаланс съгласно Методика за определяне на цени на балансираща енергия (МОЦБЕ) да получат заплащане от **КООРДИНАТОРА**, за измерените количества активна електрическа енергия по обявените от независимия преносен оператор за съответните периоди на сетълмент цени за енергиен недостиг.
- 3.2. **УЧАСТНИЦИ** по т. 1.5.2, които нямат договори, уреждащи участието им в СтБГ и покупко-продажбата на електрическа енергия, следва да получат заплащане от **КООРДИНАТОРА**, съответно при отрицателни цени за небаланс съгласно МОЦБЕ да заплащат на **КООРДИНАТОРА**, за измерените количества активна електрическа енергия по обявените от независимия преносен оператор за съответните периоди на сетълмент цени за енергиен излишък.
- 3.3. В случай че **УЧАСТНИК** по т. 1.5 без договор, уреждащ участието му в СтБГ, има договор за покупко-продажба на активна електрическа енергия с ЕНЕРГО-ПРО Енергийни услуги ЕАД, той заплаща на **КООРДИНАТОРА**, съответно при отрицателни цени за небаланс съгласно МОЦБЕ получава заплащане от **КООРДИНАТОРА**, за количествата недостиг по обявените от независимия преносен оператор за съответните периоди на сетълмент цени за енергиен недостиг, а **КООРДИНАТОРЪТ** заплаща на **УЧАСТНИКА**, съответно при отрицателни цени за небаланс съгласно МОЦБЕ получава заплащане от **УЧАСТНИКА**, за количествата излишък по обявените от независимия преносен оператор за съответните периоди на сетълмент цени за енергиен излишък.
- 3.4. Всеки **УЧАСТНИК** по т. 1.8 следва да заплаща на **КООРДИНАТОРА**, съответно да получава заплащане от **КООРДИНАТОРА** за реализираното от него количеството енергиен небаланс по обявените от независимия преносен оператор за съответните периоди на сетълмент цени за енергиен недостиг или енергиен излишък.
4. **Актуализация**
- 4.1. **КООРДИНАТОРЪТ** има право да актуализира настоящите Принципи, включително при настъпване на значителни пазарни и/или регулаторни промени.
- 4.2. При промени в Принципите съгласно т. 4.1, **КООРДИНАТОРЪТ** публикува актуализирана версия на интернет страницата си www.energo-pro-energyservices.bg.
- 4.3. Промените влизат в сила автоматично, считано от датата, указана в съответната версия на Принципите, без да е необходимо подписването на допълнително споразумение между **КООРДИНАТОРА** и **УЧАСТНИКА**.

Настоящите Принципи са валидни за всички **УЧАСТНИЦИ** в СтБГ до публикуването на актуализирана версия или настъпване на значителни пазарни и/или регулаторни промени.

Дата на последна актуализация: 19.06.2025 г.

Дата на влизане в сила: 01.07.2025 г.